

Reclasseringsvrijwilliger in het buitenland

Bureau Buitenland

Vrijwilligers Brochure

Informatie voor aspirant vrijwilligers

INHOUD

3	Voorwoord
5	Reclassering Nederland
6	Bureau Buitenland
	Vrijwilliger bij Bureau Buitenland
	Algemene inleiding
8	Wat willen wij bereiken
	Wat doen we
9	Gedetineerdenbegeleiding
	- <i>voorarrest</i>
10	- <i>detentie</i>
	- <i>voorbereiding terugkeer</i>
	- <i>nazorg</i>
	- <i>informatie en advies</i>
11	- <i>voorlichtingsrapportage</i>
12	- <i>studieaanbod</i>
	'Morse'
13	Samenwerkingspartners
15	Aanmelding

Reclasseringsvrijwilliger in het buitenland

Voorwoord

Als je verdacht wordt van het plegen van een strafbaar feit en in de gevangenis terecht komt is dat voor de betrokkene een ingrijpende ervaring. Maar ook voor de achterblijvende partner, kinderen, familie, kan het zowel emotioneel als praktisch grote gevolgen hebben. Als het een detentie in het buitenland betreft, zijn de gevolgen vaak extra ingrijpend vanwege de vreemde taal en cultuur, onbekendheid met het strafrecht en de extra moeilijkheid om contact te onderhouden vanwege de grote afstand.

Reclassering Nederland is een professionele organisatie die een bijdrage levert aan een veilige samenleving door aantoonbaar te werken aan het terugdringen van recidive. Bureau Buitenland is onderdeel van Reclassering Nederland en coördineert in dat kader de reclasseringsbegeleiding aan Nederlanders die in het buitenland gedetineerd zijn. Het bureau werkt sinds de oprichting in 1975 met vrijwilligers. De reclasseringsvrijwilligers vormen de ruggengraat van de reclasseringsbegeleiding van in het buitenland gedetineerde Nederlanders. De vrijwilligers onderhouden nauw contact met de gedetineerden en met de medewerkers van Bureau Buitenland. Zonder de reclasseringsvrijwilligers zou het directe contact met de gedetineerden grotendeels ontbreken. Daarmee zou de kwaliteit van de begeleiding aanzienlijk inboeten.

De reclasseringsvrijwilligers zijn dus buitengewoon belangrijk voor het werk dat Bureau Buitenland doet. Vanwege de bijzondere relatie tussen het bureau en haar vrijwilligers wordt in deze brochure uitgebreid ingegaan op de belangrijkste aspecten van het werk dat de vrijwilligers samen met de medewerkers van Bureau Buitenland verrichten.

Om dit werk, kwalitatief en kwantitatief, goed te kunnen blijven uitvoeren investeert Reclassering Nederland permanent in het op peil houden van het netwerk van Nederlandstalige vrijwilligers in landen verspreid over de gehele wereld.

Met deze brochure hopen wij mensen te interesseren voor dit moeilijke maar ook buitengewoon boeiende vrijwilligerswerk.

Rolf Streng

Reclassering Nederland

hoofd bureau buitenland

Reclassering Nederland

Reclassering Nederland is een zelfstandige stichting met plusminus 1.500 medewerkers. Het werk en de dienstverlening die Reclassering Nederland uitvoert binnen de strafrechtketen wordt bijna volledig betaald door het ministerie van Justitie. Reclassering Nederland neemt binnen de strafrechtketen een unieke plaats in. Ze is als enige vanaf het moment van aanhouding tot en met de terugkeer in de maatschappij betrokken bij een dader/verdachte. In dat proces heeft Reclassering Nederland verschillende taken, waaronder voorlichting geven aan o.a. de rechterlijke macht, taakstraffen uitvoeren, maar ook vroeghulp uitvoeren aan het begin van het traject in de politiecel. Verder voert Reclassering Nederland zo nodig re-integratieprogramma's uit (trainingsprogramma's ter voorkoming van recidive). Om alle taken goed uit te kunnen voeren onderhoudt de reclassering intensieve contacten met de partnerorganisaties in de strafrechtketen.

Taken die door Reclassering Nederland in justitieel kader worden uitgevoerd zijn:

- Diagnose en Advies
- Begeleiding en Toezicht
- Taakstraffen

Reclassering Nederland werkt intensief samen met o.a.

- Openbaar Ministerie
- Rechtbanken
- Gevangeniswezen (DJI)
- Gemeentes
- Reclassering Leger des Heils
- SVG, Reclassering verslavingszorg

Bureau Buitenland

Bureau Buitenland bestaat sinds 1975 en maakt deel uit van het landelijk kantoor van Reclassering Nederland. Het bureau is actief op het terrein van begeleiding van in het buitenland gedetineerde Nederlanders, onderhoudt daarnaast de internationale betrekkingen namens Reclassering Nederland en initieert en begeleidt in dat kader o.a. projecten op het gebied van ontwikkeling van buitenlandse reclasseringsdiensten.

Het team bestaat uit:

- 9 Regiomedewerkers
- 1 Coördinator buitenlandse betrekkingen
- 1 Hoofd Bureau Buitenland
- 2 Secretariaatsmedewerkers
- 275 reclasseringsvrijwilligers

Vrijwilliger bij Bureau Buitenland

Algemeen

Een respectabel aantal Nederlanders dat in het buitenland woont doet vrijwilligerswerk voor Reclassering Nederland/Bureau Buitenland (267 in 2006). Zij bezoeken in het buitenland gedetineerde Nederlanders. Gedetineerd zijn betekent een leven afgezonderd van de maatschappij. In buitenlandse detentie geldt dat extra, doordat de gedetineerden verblijven in een vreemde cultuur met een ander rechtstelsel en een andere taal.

Door de afstand krijgen zij weinig tot geen familiebezoek. De vrijwilliger verricht zijn werkzaamheden op vrijwillige basis. Door regelmatig contact te onderhouden met de gedetineerden middels bezoek, functioneert de vrijwilliger als voorpost van Bureau Buitenland.

Niet alleen "social visiting" is daarbij belangrijk. De vrijwilliger richt zich ook op zaken die van belang zijn voor een succesvolle re-integratie en bespreekt met de gedetineerde zaken op het gebied van toekomstige huisvesting, financiën, relaties, gezondheid, opleiding/werk enz.

Zij bezoeken gedetineerden gemiddeld eens per maand en schrijven hierover een kort verslag. De bezoekvrijwilligers zijn bij voorkeur Nederlandstalig en woonachtig binnen een straal van 100 kilometer (binnen Europa) of 150 kilometer (buiten Europa) van de te bezoeken gevangenis. De vrijwilligers rapporteren hun bevindingen met de Nederlandse gedetineerden terug aan Bureau Buitenland.

In samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt ieder jaar een aantal gedetineerdenconferenties gehouden in verschillende landen. Deze conferenties worden bijgewoond door de regio coördinator van Bureau Buitenland, de bezoekvrijwilligers, regio- en beleidsmedewerkers van het ministerie van BZ en consulaire medewerkers van de ambassade. Tijdens deze conferenties wordt o.a. aandacht besteed aan deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers en consulaire medewerkers.

In landen waar geen of te weinig bezoekvrijwilligers zijn of waar ze niet worden toegelaten, bestaat bovendien de mogelijkheid voor gedetineerden om te schrijven met *correspondentievrijwilligers* van de reclassering. Deze mogelijkheid is primair bedoeld voor gedetineerden die geen of weinig bezoek krijgen, maar staat in principe open voor alle in het buitenland gedetineerde Nederlanders die daar behoefte aan hebben. De correspondentie verloopt via Bureau Buitenland, die de brieven ongeopend doorstuurt. Twee maal per jaar vindt er bij Bureau Buitenland een bijeenkomst plaats van de correspondentievrijwilligers met de betreffende coördinator.

Wat willen wij bereiken?

De doelstelling van Bureau Buitenland is o.a. om samen met de Reclasseringsvrijwilligers een bijdrage te leveren aan het terugdringen van recidive. Wij doen dat o.a. door aan Nederlanders die gedetineerd zijn in het buitenland *begeleiding te bieden* gericht op het beperken van de detentieschade en hen te ondersteunen bij de voorbereiding van hun terugkeer naar Nederland. Daarnaast werkt Bureau Buitenland aan *internationale samenwerking* op het gebied van reclassering ter bevordering van de kwaliteit van reclasseringsdiensten in andere landen.

Wat doen we daadwerkelijk?

Gedetineerdenbegeleiding

Bureau Buitenland coördineert de reclasseringsbegeleiding van in het buitenland gedetineerde Nederlanders. Ze verricht haar werk in nauwe samenwerking met reclasseringsvrijwilligers die in meer dan 45 landen actief zijn, met de afdeling Consulaire Zaken van het ministerie van Buitenlandse Zaken (DCZ/CM) en met de afdeling Internationale Rechtshulp van het ministerie van Justitie.

Buitenlandse Betrekkingen

De uitbreiding van de Europese Unie en intensievere afstemming op het terrein van criminaliteitsbestrijding maken internationale samenwerking steeds belangrijker. Bureau Buitenland coördineert namens Reclassering Nederland internationale uitwisselingen, werkbezoeken, samenwerkings- en ontwikkelingsprojecten.

Reclassering Nederland streeft er naar landen binnen en buiten Europa te ondersteunen op het gebied van reclassering. Dit past in het beleid van het Ministerie van Justitie (zie nota en circulaire van DGIIV 17 oktober 2005) en in

het kader van internationaalrechtelijke normen. Hierbij voert Reclassering Nederland een actief beleid ten aanzien van zes prioriteitslanden (in 2006: Bulgarije, Kroatië, Marokko, Roemenië, Suriname, Turkije). Dit zijn landen die zullen toetreden tot de Europese Unie of die een belangrijke historische- of migratieband met Nederland hebben. In 2005/2006 was Reclassering Nederland o.a. betrokken bij projecten ter versterking van de reclasseringsdiensten in Roemenië, Turkije, Hongarije, Estland en Servië.

Gedetineerdenbegeleiding

Hier volgt een overzicht van de zaken waar Bureau Buitenland zich, in samenwerking met de gedetineerde en/of contactpersoon, mee bezig houdt:

Voorarrest

1. Uitkeringsinstantie informeren
2. Huur: wat te doen bij achterstand betaling, doorbetaling of huur opzeggen, huurtoeslag.
3. Kinderbijslag: zo nodig stopzetten
4. Voogdij: tijdelijke voogdij of pleeggezin plaatsing
5. Schulden: brieven aan schuldeisers met detentieverklaring
6. Ziektekostenverzekering opschorten
7. Zorgtoeslag stopzetten
8. Voorlichtingsrapportage
9. Inventariseren lichamelijke en/of geestelijke problemen
10. Verslavingsproblemen inventariseren
11. Cursussen tijdens detentie
12. Correspondentievrijwilliger inschakelen
13. Bezoekvrijwilliger inschakelen
14. Vragen van gedetineerden, contactpersonen en derden beantwoorden

Detentie (na veroordeling)

1. Inschrijven woningzoekende
2. Schuldeisers informeren
3. Continueren bezoeken vrijwilliger
4. Cursussen tijdens detentie
5. Verklaring onvermogen regelen bij opgelegde geldboetes
6. Vragen van gedetineerden, contactpersonen en derden beantwoorden

Voorbereiding op terugkeer

1. Terugkeerbrochure gedetineerde
2. Openstaande strafzaken/boetes in Nederland
3. Nazorgtraject gemeenten
4. Opvang na detentie
5. Werk/inkomen
6. Verwijzing verslavingszorg
7. Verwijzing psychische hulpverlening
8. Info wijziging voogdij en kinderbijslag

Nazorg (max. periode van 3 maanden)

1. Informatie en Advies
2. Cursus na detentie afmaken
3. Bemiddeling en verwijzing naar o.a. gemeentelijke instanties

Informatie en advies

Bureau Buitenland geeft informatie en advies aan gedetineerden en familieleden, c.q. contactpersonen. Op het moment dat van een gedetineerde een reclasseringformulier (intakeformulier) is ontvangen, is Bureau Buitenland gemachtigd daadwerkelijk actie te ondernemen.

Uitgangspunt van Bureau Buitenland is dat de gedetineerde en/of diens contactpersoon primair zelf verantwoordelijkheid nemen om binnen hun mogelijkheden zaken op te pakken en te regelen. In dat kader wordt eerst onderzocht wat de gedetineerde zelf kan doen. Daarna wordt gekeken of en hoe de contactpersoon van de gedetineerde kan worden ingeschakeld bij het oplossen van problemen. De regiomedewerker van Bureau Buitenland zal daarbij ondersteuning bieden. Wanneer de gedetineerde niet in staat is zelf een probleem aan te pakken en de contactpersoon geen uitkomst biedt, zal de regiomedewerker van Bureau Buitenland daar waar mogelijk actie ondernemen.

Voorlichtingsrapportage

Voor Nederlandse gedetineerden in het buitenland kan voorlichtingsrapportage zinvol zijn. De gedetineerde kan op het intake formulier aangeven of hij/zij wenst dat er een voorlichtingsrapport wordt opgesteld. Tevens wordt de gedetineerde gevraagd om tenminste twee referenten die benaderd kunnen worden voor een interview. Bureau Buitenland vraagt ook aan de gedetineerde om een levensverhaal op papier te zetten.

Vervolgens wordt in de meeste gevallen bij de advocaat nagevraagd of rapporteren zinvol is. Als aan alle voorwaarden is voldaan, wordt een rapportaanvraag uitgezet bij de thuisunit van betreffende gedetineerde. Als het rapport klaar is, wordt het rapport via Bureau Buitenland vertaald en vervolgens naar de advocaat gestuurd. Aan de advocaat wordt verzocht om het rapport eerst met zijn cliënt te bespreken, alvorens het naar de rechtbank te sturen. Bij het rapport wordt een formulier gevoegd waarop de advocaat kan aangeven of het rapport zinvol is geweest voor de rechtszaak.

Studieaanbod

Bureau Buitenland stelt gedetineerden in het buitenland graag in de gelegenheid een cursus te volgen omdat gebleken is dat de kennis die zij in de cursussen opdoen kan bijdragen aan hun kansen op een geslaagde terugkeer in de Nederlandse samenleving. Gedetineerden kunnen tijdens hun detentieperiode een cursus volgen, mits zij nog minimaal zes maanden detentie moeten ondergaan.

Bureau Buitenland werkt op dit vlak samen met de stichting 'Educatie Achter Buitenlandse Tralies' (EABT). Deze stichting kan voorzien in gratis schriftelijke cursussen, bijvoorbeeld taalcursussen, Nederlands, Engels, Frans, Duits, Spaans. Maar ook cursussen op het gebied van Economie, Techniek / Mechanica, Wiskunde, Gedragwetenschappen, Geheugentraining en diverse beroepsgerichte opleidingen MBO niveau, waaronder Algemene Ondernemers Vaardigheden. Gedetineerden kunnen een cursus aanvragen door invulling van het reclasseringsformulier dat zij bij aanvang van de detentie ontvangen.

Morse

Morse is het blad dat Bureau Buitenland drie keer per jaar uitgeeft. De oplage is duizend stuks. Morse wordt verzonden aan alle bezoek- en correspondentievrijwilligers, ambassades en consulaten, het ministerie van Justitie en het ministerie van Buitenlandse Zaken, alle reclasseringsunits, een aantal landelijke dagbladen en alle overige geïnteresseerden. Vaste rubrieken zijn de column van Rolf Streng en de 'facts & figures'. Verder bevat het blad o.a. relevante informatie voor de doelgroep, verslagen van conferenties en interviews met vrijwilligers.

Samenwerkingspartners van Bureau Buitenland zijn o.a.

- Ministerie van Buitenlandse Zaken: www.minbuza.nl.

Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken vervult voor in het buitenland gearresteerde en gedetineerde Nederlanders een toezichhoudende en bemiddelende rol. Bureau Buitenland voert haar reclasseringstaken uit in zeer nauwe samenwerking met de Directie Consulaire Zaken van dit ministerie en ontvangt van dit departement aanvullende subsidie.

- Ministerie van Justitie en gevangeniswezen: www.justitie.nl en www.dji.nl.

Reclassering Nederland is een onafhankelijke stichting, bijna volledig gesubsidieerd door het ministerie van Justitie. Dit ministerie oordeelt ook over verzoeken om overbrenging naar Nederland.

- Stichting Verslavingszorg GGZ Nederland (SVG) en Reclassering Leger des Heils: www.ggznederland.nl, www.legerdesheils.nl, www.stichtingexodus.nl, www.kinderbescherming.nl en www.bureaujeugdzorg.info.

Bureau Buitenland coördineert reclasseringsbegeleiding over de grens. Zij doet dat ook namens Stichting Verslavingszorg GGZ Nederland (SVG) als het gaat om gedetineerden met verslavingsproblematiek en voor Reclassering Leger des Heils bij problemen als dak- en thuisloosheid. Voor dakloze ex-gedetineerden die intensieve begeleiding willen, is er opvang bij Stichting Exodus mogelijk. Minderjarigen vallen onder de Raad voor de Kinderbescherming en/of Bureau Jeugdzorg.

- Openbaar Ministerie en de Rechtbank: www.openbaarministerie.nl en www.rechtspraak.nl.

Sommige in het buitenland gedetineerde Nederlanders zijn al eerder met Justitie in aanraking geweest en hebben nog openstaande vonnissen. Vanwege afgesloten verdragen is het soms mogelijk de (rest van de) in het buitenland

opgelegde straf in Nederland uit te zitten. In dergelijke situaties is overleg of afstemming met, en voorlichting aan het Nederlandse OM of de Rechtbank van belang.

- Stichting Epafra: www.epafra.org

In het buitenland gedetineerde Nederlanders geven vaak te kennen dat zij naast maatschappelijke en reclasseringsbegeleiding ook geestelijke begeleiding wensen. Stichting Epafra biedt deze geestelijke verzorging.

- Stichting Educatie Achter Buitenlandse Tralies: www.eabt.nl

Nederlandse gedetineerden in het buitenland worden door Bureau Buitenland aangemoedigd om hun detentietijd nuttig te besteden door een schriftelijke cursus te volgen. Via de Stichting Educatie Achter Buitenlandse Tralies (EABT) kunnen studiepakketten worden aangevraagd. De gedetineerden sturen hun huiswerk rechtstreeks naar EABT, die de voortgang bewaakt.

- Europese samenwerking: www.cep-probation.org en www.egpa.org.

Elk land heeft toenemend te maken met buitenlandse gedetineerden en ook met landgenoten die in een buitenlandse cel zitten. Zorg voor detentiebegeleiding, reclassering, voorbereiding en ondersteuning bij de re-integratie is een gezamenlijke opdracht voor thuis- en detentieland. Een goede samenwerking is daarbij van cruciaal belang. Bureau Buitenland, werkt nauw samen met binnen- en buitenlandse reclasseringsorganisaties en met organisaties die zich inspinnen voor gedetineerden in het buitenland.

Aanmelding

We hopen u met het voorgaande een beetje zicht te hebben gegeven in het werk en de activiteiten van Reclassering Nederland / Bureau Buitenland en de belangrijke bijdrage die de reclasseringsvrijwilligers daaraan leveren en ook wat de vrijwilligers van Bureau Buitenland mogen verwachten.

Wanneer u met vragen bent blijven zitten, kunt u altijd contact opnemen met Bureau Buitenland of met de medewerkers van de ambassade (consulaire afdeling) of het Consulaat(-Generaal).

Als u daadwerkelijk interesse hebt om vrijwilliger te worden, kunt u contact opnemen met de hierboven staande instanties. In overleg zal dan gekeken worden of er voor u mogelijkheden zijn om aan de slag te gaan als reclasseringvrijwilliger.

Reclassering Nederland

Bureau Buitenland

Postadres:

Postbus 136
3500 AC UTRECHT
Nederland

Bezoekadres:

Vivaldiplantsoen 200
3533 JE UTRECHT
Nederland

Tel. 030-2879900 / **Fax** 030-2879998

e-mail: secr.bbb@srn.minjus.nl / www.reclassering.nl

juni 2007